

120 let MOV

Náplní tohoto příspěvku je dokumentovat vznik Mezinárodního olympijského výboru, založeného v roce 1894 při kongresu na pařížské Sorboně, v souvislosti s poštovními artefakty, vydávanými poštovními správami různých zemí celého světa. Ukazujeme zejména související k tomu účelu vydané poštovní známky, razítka o ostatní druhy poštovních dokladů. Z časového hlediska si práce všímá etapy od založení MOV do konání VIII. Olympijského kongresu, který se uskutečnil v Praze na přelomu května a června 1925. Zde totiž ukončil svoji činnost jako předseda MOV jeho zakladatel Pierre de Coubertin.

PÁR SLOV ÚVODEM

Tento příspěvek je svojí náplní poněkud zvláštní. Zabývá se totiž historií olympijského hnutí ve vztahu k filatelii. Nebo, chcete-li, vztahem filatelie k olympijskému hnutí. Podívejme se tedy na celou záležitost poněkud podrobněji. Filatelie pracuje s artefakty výhradně poštovního charakteru. Základním stavebním kamenem je poštovní známka.

Historie olympijských her se píše od roku 1894, kdy byl založen Mezinárodní olympijský výbor. Konání Her 1.olympiády datujeme o dva roky později, tedy 1896, kdy se v Athénách poprvé setkala mládež celého světa a v duchu antických tradic zápolila o tituly nejvyšší. Již k těmto prvním hrám připravila řecká pošta sérii 12 ks poštovních známek, vesměs s tematikou, vycházející ze staré antiky. Na naší první ukázce (list 3) jsou dvě hodnoty z této série. Modrá jednodrachmovka s pohledem na athénský olympijský stadion, vršek Akropolis a chrám bohyně Athény, a zelená pětidrachmovka s vyobrazenou bohyní Niké.

Druhým filatelistickým artefaktem je tzv. celistvost (list 4). Jedná se o obálku, či pohlednici s vylepenou frankaturou z poštovních známek, prošlou poštovním provozem. Ve většině případů bývá hodnocena lépe než čistá, nepoužitá známka. Celistvost by však měla být vytvořena výhradně ze známek se vztahem k dané tématice. Na naší ukázce najdeme dopis se známkami se vztahem k olympijské historii. Zelená známka v horní části obálky zobrazuje starou Olympii.

Na další stránce (list 5) jsou zajímavé dvě věci. Rumunská obálka připomínající antickou historii her, na které je poštovní známka přímo natištěná a řecký aerogram, vybavený obdobným způsobem, představující zapálení olympijského ohně v chrámu bohyně Héry. Takovým zásilkám, které mají na sobě známku nikoliv nalepenou, ale přímo natištěnou, říkáme souhrnně celiny. Rozdíl mezi celistvostí a celinou je tedy dost markantní. Stránka je doplněna známkou z druhé olympijské série z roku 1906, na které je poprvé vyobrazená sportovní disciplína, v našem případě běh.

Poštovní známka může být součástí listu papíru s rozměry o něco většími než známka. Potom hovoříme o známkovém aršíku. V naší ukázce (list 6) aršík zobrazuje vstupní bránu na olympijský stadion v Olympii. V pravém horním rohu je zvláštní obálka, vydaná poštou v den vydání nových známek. Tyto obálky se nazývají obálkami 1.dne vydání a běžně se označují zkratkou FDC.

Poštovní známka může být součástí listu papíru s rozměry o něco většími než známka. Potom hovoříme o známkovém aršíku. V naší ukázce aršík zobrazuje vstupní bránu na olympijský stadion v Olympii. V pravém horním rohu je zvláštní obálka, vydaná poštou v den vydání nových známek. Tyto obálky se nazývají obálkami 1.dne vydání a běžně se označují zkratkou FDC. Jsou již opatřené orazítkovanými známkami a není třeba je již frankovat. FDC lze vložit do exponátu poštovně nevyužité, lepší však je, jsou-li FDC skutečně prošlé poštou a ještě lepší je, jsou-li k přepravě podané doporučeně.

V dolní části další stránky (list 7) najdeme tzv. známkový soutisk. Jedná se o spojení několika různých známek bez ozdobného okraje, vytištěných společně, i když známky jsou každá jiná. Na naší ukázce jsou tři známky věnované sportům na antických hrách, první známka zleva opět ukazuje vstupní bránu na stadion v Olympii a poslední známka představuje prvního předsedu MOV, Řeka Bikelase. Další známky jsou z vyobrazení sportovních disciplín obou athénských her.

Pierre de Coubertin, francouzský pedagog a myslitel se narodil 1.1. 1863 a byl a je středem pozornosti mnoha poštovních správ. Malý výběr z množství tohoto materiálu nám nabízí další stránka (list 8 a 9). V pravém horním rohu nalezneme anglickou známku s jeho portrétem a dvěma kupony. Kupony bývají doplňkem známek a většinou mají ozdobný nebo propagační záměr. Kupodivu patří mezi nejhledanější filatelistické materiály výplatní otisky. Asi je znáte spíše pod názvem frankotypy. U nás se tisknou výhradně v červené barvě. Otisky výplatních strojů nahrazují vyplácení poštovních zásilek známkami. Mezi nejhledanější poštovní známky patří tříkusová série Haiti, vydaná v době II. světové války. Dva kusy z této série jsou zde rovněž poněkud zvláštní je známka na obálce vlevo nahoře. Byla vytištěna na objednávku Francouzského olympijského výboru, který zakoupil celý náklad a sám prováděl jeho distribuci. V tomto případě hovoříme o „vlastní známce“ nebo o „personal stamp“. Novinkou starou jenom asi tři roky je i modrá barva a grafická úprava výplatního otisku.

Jednání kongresu ustavující MOV (list 10 a 11) probíhala v budově Sorbonny v Paříži a bylo bohatě navštíveno. Mezi pozvanými nechybělo ani zastoupení ze zámoří. Zastoupené byly i Čechy, prostřednictvím Dr.Gutha-Jarkovského, který byl zvolen v nepřítomnosti. Dr.Guth byl mužem mnoha profesí. Původní profesí středoškolský profesor, ale také spisovatel a překladatel, na Hradčanech působil jako ceremoniář presidenta Masaryka, stanovil pravidla společenského chování, působil jako vychovatel mládeže, byl předsedou klubu turistů. Zčásti ještě na kongresu nebo brzy po něm vzniklo heslo, hymna a vlajka, hlavní však byla ještě v Paříži schválená olympijská charta, která určovala veškeré dění v olympijském hnutí (list 13).

Coubertin před založením MOV zjišťoval, jaká je situace ve stejném ranku v dalších zemích. Seznamoval se důkladně se skandinávským tělocvičným systémem, který vycházel většinou z nářadového cvičení, německý Jahnův systém vojenského drilu mu rovněž příliš nevyhovoval, takže největším vzorem mu byl sportovně organizovaný tělocvičný systém anglický (list 12).

Hlavním dějištěm her byl starý olympijský stadion (list 14), který byl značným nákladem upraven. díky péči bohatého egyptského obchodníka Averoffa. Zajímavou a plnohodnotnou záležitostí je pohlednice vlevo nahoře, která ukazuje razítko, známku a vlastní pohled, vše se sjednocujícím prvkem, vyobrazeným návrším Akropole. Podobné artefakty nazýváme analogické pohlednice (také maximum karty) a je to jediná možnost, jak legálně vystavit pohlednici jako filatelistický materiál.

Ze zemí Koruny České byl v Athénách (list 15) přítomen pouze Dr.Guth a V barvách Uher startoval Slovák Alois Szokolyi ve sprintech a překážkách. Vybojoval 1x bronz. Vlevo dole je vystavena tzv.slepotlač známky s A.Szokolyim. Vpravo nahoře polská FDC s vyobrazenými členy MOV.

Na předposledním listě (16) se nám představují první medailisté her. Vůbec první zlato získat americký trojskokan J.Connelly, do Německa vezl hned čtyři zlaté zápasník a gymnasta Carl Shuhmann.

V roce 1925 se konal v Praze VIII.olympijský kongres, který projednával řadu důležitých otázek.Pierre de Coubertin odstoupil z předsednické funkce, jeho úlohu převzal belgický hrabě Baillet Latoure, na návrh J roesslera-Ořovského bylo předjednáno uznání Týdne zimních sportů v Chamonix jako I.zimní olympijské hry (list 17).

JAROSLAV PETRÁSEK,

1.nositel medaile J.A.Samaranche za olympijské sběratelství, která mu byla předána při příležitosti OH 2012., předseda KF 01-18 v Českém Brodě, předseda jurymanské sekce pro námětovou filatelii a předseda České asociace pro olympijskou filatelii OLYMPSPORT a úspěšný vystavovatel..

120 let od založení MOV ve filatelii

*Až přijde zmužilý bojovník,
Alkaiův důstojný potomek Hérakles
zasvětit svátek, jenž oplývá lidmi, a hrám
k Diově počtě dá velikolepý rád,
tehdy měl Iamos tam, kde Diův nejvyšší
oltář je, věštírnu zřídít. Tak Bůh si přál.
Proto je Iamův rod v Heladě
ode všech uctíván.*

PINDAROS : Z 6.olympijské ódy.

120 LET CIO

Již slepý básník Homér a jeho Illias a Odysea neopominuli zmínku o hrách, které se konaly po celém Řecku. Historii tenkrát psala jména jako Zeus, Heraklés, Paris, Helena, Pelops, Hadrián, nebo chcete-li, Delfy, Korinthos, Athény, Akropolis, Troja, ti všichni nějak měnili historii a ať již v kladném, či záporném smyslu slova se o existenci a konání olympijských her zasloužili. A to samozřejmě zdaleka nejsou všichni, takže na závěr mi dovozte jmenovat to místo nejvzácnější a nejdůležitější a jeho jméno zní samozřejmě Olympie.

CO TAKHLE TROCHU MATEMATIKY?

$$Y = 2014 - 1974 =$$

$$X = - (2750 + Y) + 2014 = ?$$

NERAČTE SI PROSÍM MYSLET, ŽE JSEM SE ZBLÁZNIL, KDYŽ CHCI TAHAŤ MATEMATIKU DO HISTORIE. ALE ZKUSTE SE TROCHU ZAMYSLET NAD MATEMATICKÝMI VZTAHY VLEVO. JE ZAJÍMAVÉ, K ČEMU SE DÁ DOSPĚT. MÁTE TO? VĚŘÍM, ŽE ANO.

JEDNÁ SE SAMOZŘEJMĚ O LETOPOČTY. TEN NÁŠ SOUČASNÝ NEMUSÍM PŘEDSTAVOVAT. V ROCE 1974 SE SLAVILO 80 LET OD VZNIKU MOV A LETOS UŽ JE TOMU 40 LET. NO A 2750 LET UBĚHLO V ROCE 1974 OD ZAČÁTKU POČÍTÁNÍ HER. TO SE PSAL ROK 776 př.n.letopočtem

VÝSTAVNOSTI OLYMPIE
 VÉVODILY DIŮV CHRÁM A
 CHRÁM HĚŘIN. OKOLÍ BYLO
 VYZDOBENO SOCHAMI
 OLYMPIJSKÝCH VÍTĚZŮ A
 POČÍNÁJE 7.HRAMI ZÍSKALI
 VÍTĚZOVÉ JAKO ODMĚNU
 OLIVOVOU RATOLEST

OLYMPIE

OLYMPIJSKÉ SPORŤY

Od samého počátku Her byla jejich náplní jediná disciplína – běh na jeden stadion. Od 15.olympiády přibyl běh na dva stadiony a vytrvalecký závod. Při 18.olympiádě měl premiéru zápas palé a pětiboj, pentathlon, který se skládal z běhu na jeden stadion, skoku do dálky, hodu oštěpem, hodu diskem a zápasu palé.

O toto rozšíření programu se zasloužili závodníci ze Sparty, tedy Lakedaimonští. Účastníci 23. Olym-piády měli v programu přidán boj pěstmi, tedy jakýsi předchůdce boxu a dostihové závody koňských spřežení.

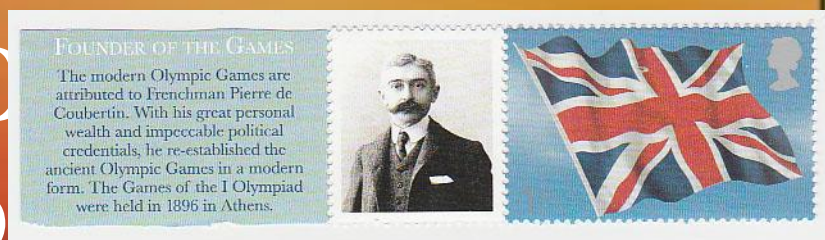
V době největší slávy čítal olympijský program také osmnáct i více disciplín, zařazeny byly i soutěže trubačů a heroldů.

Vše skončilo 13.listopadu 426 n.l., kdy císař Theodesis II. nařídil zbořit chrámy a konání her bylo na dlouho přerušeno.

Baron Pierre de Coubertin ve filatelii

*** 1.1.1863 v Paříži. Francouzský pedagog, historik a sportovní funkcionář, iniciátor znovuoživení moderních olympijských her. Zakladatel MOV a řady dalších sportovních a pedagogických institucí.

Pierre de Coubertin zemřel v Ženevě 2.9.1937. Stihl ještě, byť nepřítomen osobně, berlínskou olympiádu a za rok po jejím ukončení překvapivě zemřel. Jeho srdce je ve zvláštní schránce pohřbeno v Olympii.

ŽIVOT A ZÁSLUHY PIERRE DE COUBERTINA

2
0
1
3

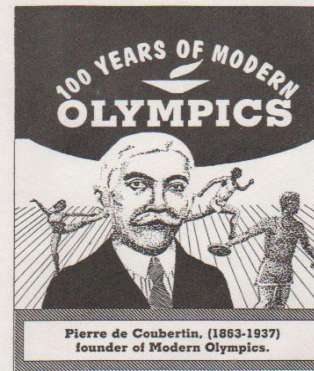

Pierre de Coubertin
1863 – 1937

150ème Anniversaire de sa naissance

MG JAROSLAV PETRÁŠEK
ZBOROVSKÁ 1025
CZ 28201 ČESKÝ BŘEHOV
CZECHIA - EUROPE

100 YEARS OF MODERN
OLYMPICS

USA OLYMPICS
1996
GPO: ANAHEIM CA 92802

MR. CHARLES STIRTON
TEACH STR 173
CA 92800 ANAHEIM

Baron Pierre de Coubertin se narodil v Paříži na Nový rok 1863 jako příslušník střední šlechtické rodiny

14.09.07
1000

Lausanne 1
Dépôt
000703642
00027622

001.30
A

MIDI
LA POSTE

COMITE
INTERNATIONAL
OLYMPIQUE

Mr Milan JIRÁSEK
President
Czech Olympic Committee
Benesovska 6
10100 Prague 10
Czech Republic

+420 271 734734

Nejdříve studoval na vojenské škole St.Cyr, pak na škole politických věd v Paříži.

Vojenskou kariéru odmítl a věnoval se pedagogice. Během studií aktivně sportoval a za pobytu v Anglii poznal jak důležitou roli má sport při výchově mládeže. Za svůj životní úkol si vytkl reformu školství a výchovu mládeže na středních školách.

Založil řadu sportovních spolků a organizací. V roce 1892 navrhl obnovení olympijských her.

Absender :
Heinrich Kohlmann
Merkelstr. 340
D-71063-SINDELFINGEN

Tschechische Republik

Herrn
Dipl.Ing. Jaroslav Petrasek
Zborovska 1025

CZ - 282 23 - Cesky Brod

„100 Jahre IOK“

PARIS

1894

SORBONNE

1. OLYMPISCHER KONGRESS

Internationale Motivgruppen „Olympiaden und Sport“

J. Petrásek
Zborovská 1025
CZ-28223 CESKY BROD
Tschechische Rep.

Centenaire du Comité International
Olympique

Hundertjähriges Jubiläum des Interna-
tionalen Olympischen Komitees

Z jeho iniciativy se ve dnech 16.- 25.6.1894 sešel v Paříži I.olympijský kongres, který rozhodl o obnovení her. Navrhl složení MOV a nechal je 23.6.1894 kongresem schválit. Dějištěm kongresu byla budova pařížské Sorbonny a mezi patnácti zvolenými členy byli zástupci těchto států : Francie, Řecka, Ruska, Švédsko, USA, Uher, Velké Británie, Argentiny, Nového Zeelandu, Itálie, Belgie, Německo a Čech, zastoupených středoškolským profesorem Dr.Stanislavem Jiřím Gutem-Jarkovským.

Definitivní program kongresu byl vyhlášen počátkem roku 1894 a obsahoval data : 16.-24.června 1894, oznámení, že schůze budou konány na Sorbonně a že slavnostnímu zahájení bude předsedat baron de Courcel.

Situace, ve které se v době předkongresové nacházel Pierre de Coubertin nebyla nijak růžová a řada pozvaných vyjadřovala přímo, či nepřímo svůj nesouhlas. Program byl rozšířen o § VIII. a další dva body. IX. Podmínky pro závodníky, které sporty budou součástí her. Materiální zabezpečení a periodičnost her. X. Jmenování Mezinárodního výboru, který by měl za úkol připravit obnovení her. Oba body byly pro vlastní průběh kongresu a celou akci nesmírně důležité.

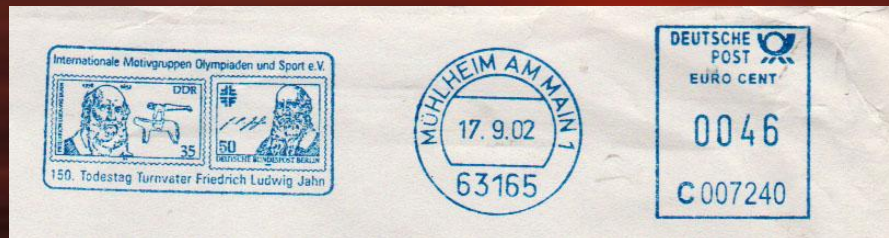
Guth-Jarkovský osobně na kongresu v Paříži nebyl přítomen, přesto však byl zvolen jako zakládající člen MOV.

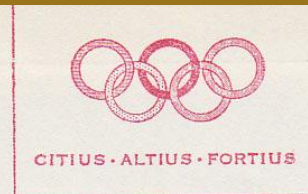
Vlastní průběh kongresu předčil veškerá Coubertinova očekávání.

OLYMPIJSKÝ KONGRES 1894 V PAŘÍŽI

VZORY A PŘEDCHŮDCI OLYMPIJSKÝCH HER

Mimo základní listiny, kterou je pro MOV olympijská charta, vzniklo postupem doby několik dalších artefaktů, které jsou pro olympijské hnutí podstatné a závazné. Jsou to olympijské kruhy, prvně použité jako součást olympijské vlajky v San Francisku 1914, olympijské heslo R.P.Didona „CITIUS, ALTIUS, FORTIUS“, tedy Rychleji, výše, silněji a olympijská hymna od S.Samarase. V současnosti jsou olympijské artefakty velký obchod

Mr. Jaroslav PETRASEK
Zborovska 1025
CESKY BROD / Czechoslovakia

HLAVNÍM
SÍDLEM MOV
SE STALO
ŠVÝCARSKÉ
MĚSTO
LAUSANNE

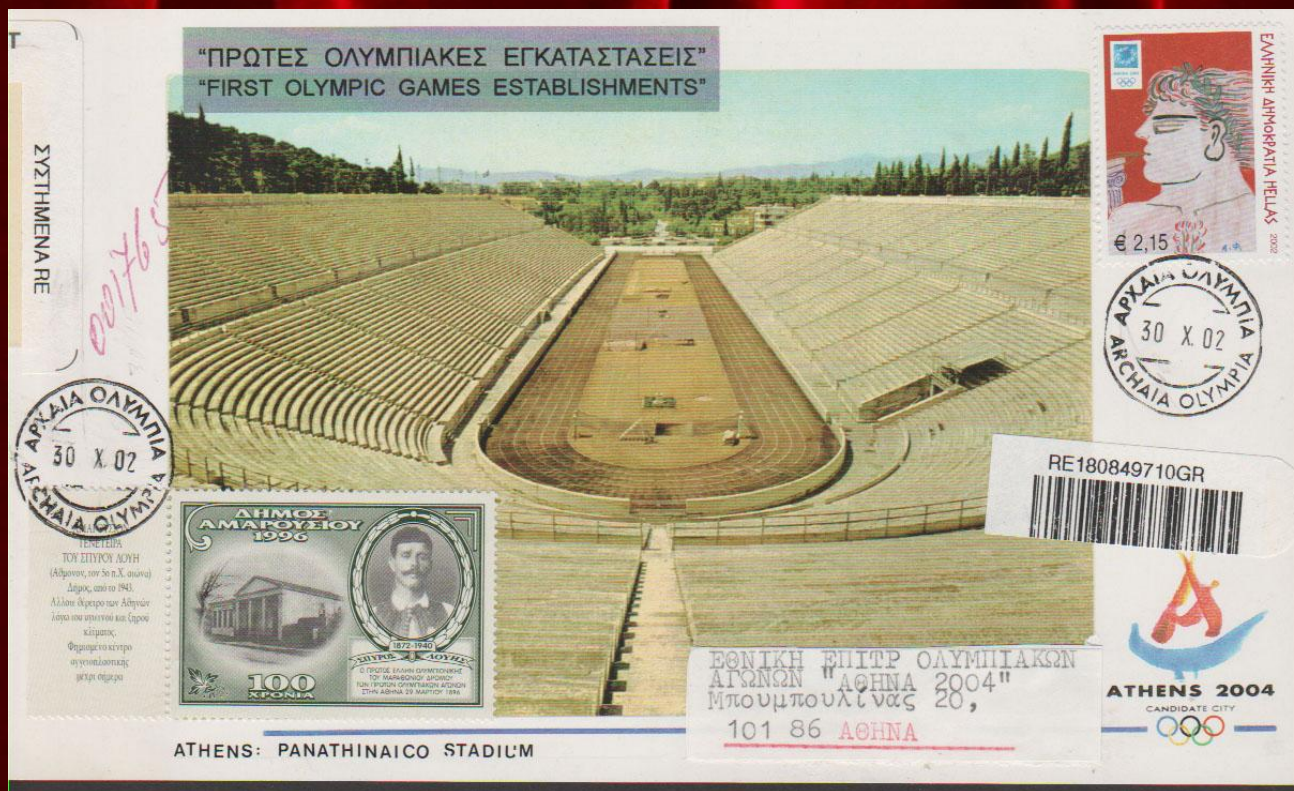
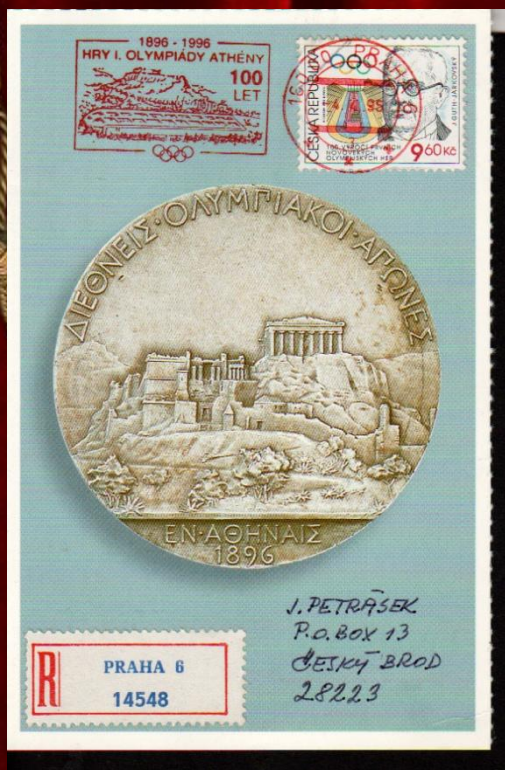
Jsou to ATHÉNY 1896

ROZHODNUTÍM PAŘÍŽSKÉHO KONGRESU 1894 BYLY POŘADATELEM HER I.OLYMPIÁDY URČENÉ ŘECKÉ ATHÉNY. PRASTARÉHO PŮVODU BYLY V ATHÉNÁCH SLAVNOSTI NA POČEST BOHYNĚ ATHÉNY. OD 6.STOLETÍ PŘ.N.LET. BYLY JEJICH NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ I SPORTOVNÍ A UMĚLECKÉ SOUTĚŽE. TENTO STADION, NAZÝVANÝ TĚŽ PANATHINAJSKÝ, BYL UPRAVEN PRO HRY I.OLYMPIÁDY. PODLE MECENÁŠE, KTERÝ PŘESTAVBU Z PODSTATNÉ ČÁSTI FINANCOVAL, SE MU ŘÍKALO TAKÉ AVEROFŮV STADION. 6.- 15.4.1896 SE KONALY SOUTĚŽE 311 MUŽŮ ZE 13 ZEMÍ. NA POŘADU HER BYLO CELKEM 11 SPORTŮ, PRO ŠPATNÉ POČASÍ SE VESLOVÁNÍ A JACHTING NEKONALY, TAKŽE DIVÁCI MOHLI SLEDOVAT BOJE V ATLETICE, CYKLISTICE, GYMNASTICE, STŘELBĚ, PLAVÁNÍ, ŠERMU, VZPÍRÁNÍ, TENISU A ZÁPASE. Z ČECHŮ BYL PŘÍTOMEN POUZE Dr.GUTH, NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ VÝPRAVOU BYLI DOMÁCI ŘEKOVÉ.

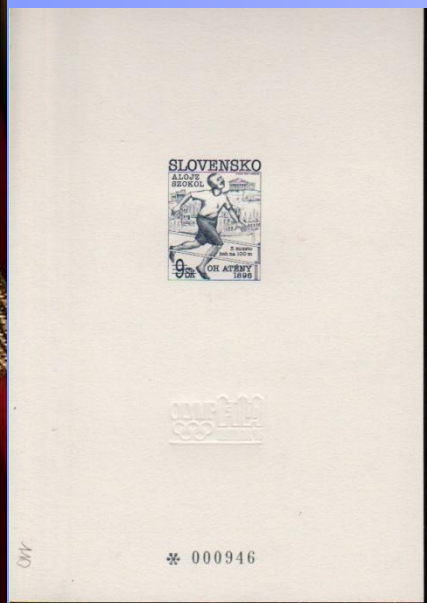
Kromě slavnostního zahájení a zakončení her se zde konaly soutěže atletické, z nichž jistě největší zájem vzbuzoval běh maratonský. Vítězem maratonského běhu se stal řecký pastevec ovcí, Spiridon Louis.

Název a délka trati se odvozují z legendy o řeckém běžci jménem **Feidippidés** (někteří uvádí jméno Diomedón), který měl údajně po **bitvě u Marathonu**, datované historiky na **12. září 490 př. n. l.**, nést zprávu o vítězství Athéňanů nad Peršany z **Marathónu** do 42,195 km vzdálených **Athén** a tam se slovy „*Νενικήκαμεν*“ – „*Zvítězili jsme*“ vyčerpáním zemřel.

NAŠE ZASTOUPENÍ V ATHÉNÁCH

Oficiální team Českého království sice v Athénách nebyl, ale zastoupení tam budoucí ČSR měla. V uherských barvách byl Athénách byl také přítomen a startoval slovenský atlet Alojz Szokol, který vybojoval bronz ve sprintu na 100 metrů a startoval i v dalších atletických disciplínách. Dr.S.J.Guth Jarkovský byl jako člen MOV v Athénách také, jak o tom svědčí přiložená fotografie. Zleva na ní vidíme W.Gebhardta GER, P.Coubertina FRA, J.Gutha CZE, D.Bikelase GRE, F.Kemenyho UNG, A.Butovského RUS a V.Balcka SWE. Prvním předsedou byl Demetrios Bikelas, sekretářem Pierre de Coubertin.

První OLYMPIJŠTÍ VÍTĚZOVÉ

- Tu úplně první zlatou olympijskou medaili vybojoval Američan James B. Connolly a bylo to v trojskoku výkonem 13,71 m.
- První zlatou medaili pro Německo získal v zápase bez rozdílu vah Carl Schuhmann. Patřil k nejúspěšnějším účastníkům vůbec, celkovým ziskem čtyř zlatých. Ty další tři získal v gymnastických soutěžích. Byla to podivuhodná kombinace disciplin, kterou již nikdo po něm nezopakoval.
- Celkově nejlepším teamem byli ziskem 10 zlatých, 19 stříbrných a 17 bronzových medailí domácí Řekové.

PRAHA - VIII. OLYMPIJSKÝ KONGRES 1925

Na přelomu května a června 1925 stala se Praha místem konání VIII. olympijského kongresu. Pierre de Coubertin se vzdal předsednictví MOV a na jeho místo nastoupil belgický hrabě Baillet Latour. V Praze bylo též předjednáno konání zimních olympiád a pravidelné konání letních i zimních her s výjimkou válečných let pokračuje až dodnes.

